

Tyresö kommun
Catarina Stavenberg
Seniorkonsult

2019-09-12
1 (3)

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr 2019/KS 0203 003

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Riktlinjer för genomgångsbostäder till nyanlända

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till arbetsmarknads- och socialnämnden och kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige

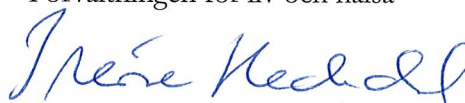
- Riktlinjer för uthyrning av tillfälliga genomgångsbostäder till nyanlända antas.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Förvaltningen för liv och hälsa

Iréne Hededal
Förvaltningschef

Sammanfattning

På uppdrag av kommundirektören har riktlinjer för uthyrning av genomgångsbostäder till nyanlända arbetats fram. Efter beslut i kommunstyrelsen 2019-05-08 återkommer förvaltningen med ett förtydligt förslag till riktlinjer. Förvaltningen förordar att nyanlända erbjuds tillfälliga bostäder med andrahandskontrakt under etableringstiden på två år. Därefter kan vid behov hyreskontrakt förlängas under kortare perioder, företrädesvis för barnfamiljer, efter särskild prövning enligt socialtjänstlagen. Det klargörs att efter etableringstiden gäller samma villkor för nyanlända som för övriga kommuninvånare för att få stöd till boende enligt socialtjänstlagen. Kommunen tillhandahåller inga bostäder med förstahandskontrakt.

Beskrivning av ärendet

Uppdrag

På uppdrag av kommundirektören har kommunstyrelseförvaltningen arbetat fram förslag till riktlinjer för uthyrning av genomgångsbostäder till nyanlända. Bedömningen är att rättsläget är oklart och det finns behov av att tydliggöra lokala riktlinjer. Ärendet har beretts i samverkan med arbetsmarknads- och socialsektorn inklusive integrationsenheten.

Kommunstyrelsen beslutade 2019-05-08 att ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att återkomma med ett nytt förslag till arbetsmarknads- och socialnämnden med förtydliganden enligt ordförandeförslaget.

Förvaltningen återkommer nu med ett justerat och förtydligt förslag till riktlinjer.

Bakgrund

Den 1 mars 2016 trädde bosättningslagen i kraft som innebär att varje kommun årligen anvisas ett antal nyanlända vilka har beviljats permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd, inklusive kvotflyktingar. Syftet med bosättningslagen är att nyanlända snabbare ska tas emot för bosättning i en kommun och påbörja sin etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet.

Under två år, etableringstiden, utgår etableringsstöd från arbetsförmedlingen enligt lagen om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Lagstiftning

I bosättningslagen finns det inget direkt krav på vilken typ av bostad som ska erbjudas och heller inte om boendet får begränsas till viss tid. Av förarbetena framgår att lagens intention är att kommunerna i så stor utsträckning som möjligt bör erbjuda permanenta bostäder men att det inte kan uteslutas att kommuner kommer att erbjuda tillfälliga bostäder för att kunna fullgöra sin skyldighet. Lagen reglerar därför inte vilken typ av boende som avses utan hänvisar till kommunens övergripande ansvar att planera för bostadsförsörjningen i kommunen.

Kammarrätten har i dom 2018-03-26 AA./Lidingö stad (Mål nr 4155-18) prövat om Lidingö stads beslut att säga upp bostadskontrakt för bostäder till nyanlända efter två år (etableringstiden), strider mot bosättningslagen.

Med hänsyn till hur lagen är utformad och det som anges i förarbetena anser kammarrätten att bosättningslagen inte ställer upp något hinder mot att en kommun erbjuder boenden som endast är tillfälliga.

Likställighetsprincipen i kommunallagen innebär att alla kommunmedlemmar ska behandlas lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Kommunen måste kunna motivera en särbehandling av vissa kommunmedlemmar både sakligt och objektivt om det inte finns uttryckligt lagstöd för en sådan behandling.

Socialtjänsten har inte skyldighet att tillgodose behovet av bostad i allmänhet för dem som vistas i kommunen. Kommunen har dock i enlighet med socialtjänstlagen det yttersta ansvaret och av rättspraxis framgår att det kan finnas situationer då kommunen är skyldig att bistå med boendelösning för kommunmedlemmar. Det kan framför allt gälla barnfamiljer eller i undantagsfall enskilda personer som efter individuell bedömning anses ha särskilt stora svårigheter att på egen hand ordna ett boende.

Genomgångsbostäder

Tyresö fördelar endast tillfälliga genomgångsbostäder till nyanlända i form av andrahandskontrakt i olika tillfälliga boenden, modullösningar i olika kommundelar, boenden för barnfamiljer respektive ensamstående vuxna i anslutning till Björkbackens äldreboende samt inhyrda hyreslägenheter från Tyresö Bostäder och från övriga privata hyresvärdar i kommunen. Kommunen tillhandahåller inga förstahandskontrakt.

Bedömning

Anvisning enligt bosättningslagen innebär, enligt förvaltningens bedömning, att kommunen ansvarar för bostadsförsörjning för de nyanlända i vart fall under etableringstiden som är två år från mottagandet. Många kommuner i länet tillämpar denna princip samt att efter en hyrestid om två år kan hyreskontraktet förlängas tillfälligt efter särskild prövning enligt socialtjänstlagen. Förvaltningen förordar att detta alternativ tillämpas, det vill säga att om den enskilde efter etableringstidens slut inte lyckats ordna eget boende kan en individuell bedömning om bistånd enligt socialtjänstlagen till fortsatt tillfälligt boende göras. Normalt godkänner hyresnämnden avstående av besittningsskydd under maximalt fyra år (den totala hyrestiden i andrahandsbostad).

Förslag till riktlinjer

- Nyanlända som anvisats till kommunen enligt bosättningslagen erbjuds andrahandskontrakt under två år i genomgångsbostad med godkännande om avstående av besittningsskydd.
- Efter etableringstiden gäller samma villkor för nyanlända som för övriga i kommunen boende invånare.
- Under hyrestiden ska den nyanlände aktivt söka andra boendalternativ för att klara sitt boende på egen hand.
- Andrahandskontraktet inklusive avstående av besittningsskydd, kan vid särskilda behov förlängas efter beslut enligt socialtjänstlagen. Beslut om förlängning fattas med stöd av nämndens delegation. För närvarande är enhetschef delegat. Förlängning medges under kortare perioder efter uppföljning av boendeplaneringen. Förlängning kan medges till en maximal total hyrestid om fyra år.
- Förlängning av hyreskontrakt prövas med stöd av socialtjänstlagen och gäller huvudsakligen för barnfamiljer. Handläggning och beslut för stöd till boende för nyanlända efter etableringstiden, följer samma regler som för övriga kommuninvånare. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för att möjliggöra ett tryggt boende för barnfamiljer i kommunen.
- Arbetsmarknads- och socialnämnden har ansvar för att följa upp riktlinjerna, bevaka att likställighetsprincipen tillämpas för stöd till bostad efter etableringstiden samt vid behov förtydliga riktlinjer för beslut enligt socialtjänstlagen.